

Beoordeling van de aanvragen voor het aanjaagbudget, 13 mei 2026

Inleiding

Het MRA-aanjaagbudget is bedoeld om **nieuwe, urgente of verbindende initiatieven** binnen de MRA te stimuleren. Het budget ondersteunt activiteiten die bijdragen aan de uitvoering van de MRA Agenda, aansluiten bij bestaande samenwerkingsafspraken of nieuwe verbindingen leggen tussen initiatieven. Daarnaast kan het worden ingezet voor verkenningen en onderzoeken naar actuele vraagstukken die nog niet elders zijn belegd, maar mogelijk in de toekomst geagendeerd worden. De toekenning van middelen valt onder de verantwoordelijkheid van het Bestuur. Voor deze ronde is €342.500 beschikbaar, ca 80% van het budget voor 2026.

Criteria

Voorstellen voor het aanjaagbudget dienen te voldoen aan de volgende uitgangspunten:

1. Het betreft een nieuw, integraal of strategisch programma of activiteit, of een verkenning van een actueel en urgent thema.
2. Het voorstel sluit aantoonbaar aan bij de prioriteiten van de regionale samenwerking, zoals verwoord in de MRA Agenda of andere regionale prioriteiten.
3. Het initiatief legt nieuwe verbindingen tussen bestaande programma's, partijen of sectoren, of versterkt bestaande samenwerking.

4. De financiering is tijdelijk en maximaal 1-2 jaar. Structurele voortzetting is alleen mogelijk via inbedding in de MRA Agenda en binnen een platform/ PHO.
5. Het voorstel wordt ingediend en gedragen door een coalitie van samenwerkende partijen binnen de MRA.
6. Cofinanciering vanuit andere partijen of bronnen geldt als een pré.

Indieners

De volgende partijen kunnen een aanvraag indienen: Het MRA Bestuur, Platforms en PHO's, de Algemene Vergadering (AV), de MRA Directie en individuele deelnemers of deelregio's (mits gedragen door een bredere coalitie).

Proces

De uitvraag is gedeeld binnen het MRA-netwerk. Aanvragen konden worden ingediend tot en met 7 mei 2026. Een aanvraag diende in ieder geval het volgende te bevatten:

- Het doel van de activiteit/ het project/ programma
- De beoogde resultaten/ op te leveren producten
- De urgentie (waarom is het belangrijk, waarom nu)
- Hoe het zich verhoudt tot de MRA Agenda, andere relevante regionale thema's en lopende projecten/activiteiten/programma's
- De begrootte kosten
- Een planning op hoofdlijnen
- Betrokken stakeholders

Aanvraag	Doel / resultaat <i>(Nieuw/integraal/ Strategisch?)</i>	Link met MRA agenda/prio's <i>(Urgentie?)</i>	Samenwerking <i>(Impuls aan verbindingen?)</i>	Coalitie <i>(Samenwerkende partijen?)</i>	Gevraagde bedrag <i>(Cofinanciering?)</i>
Atelier MRA 2100 (duur: 2 jaar)	Het atelier bestaat sinds enige tijd, gevormd door MRA-collega's en met gebruikmaking van deskundigheid van elders in de regio. Door ontwerpend onderzoek wil het atelier meer inzicht krijgen/bieden in toekomstige ontwikkelingen en mogelijke (noodzakelijke) ruimtelijke keuzes richting 2100. Door deze aanvraag kan in de MRA veel meer kennis vergaard en gedeeld worden voor de deelnemers over ruimtelijke vraagstukken op metropoolniveau.	Er wordt expertise verzameld over onderwerpen die nu én na 2050 een grote ruimtelijke impact hebben op de regio: <ul style="list-style-type: none"> • Watersysteem en landgebruik • Brede welvaart en economie • Mobiliteit en verbindingen • Demografie en ruimtegebruik • Energie 	Het maken van keuzes vraagt om een open en toekomstgerichte aanpak, die ruimte biedt voor een constructief gesprek in de regio. Het Atelier MRA 2100 biedt een vrije en open werkvorm om deze verkenning te ondersteunen. Het atelier is erop gericht om ook individuele deelnemers van de MRA te helpen om ruimtelijke vraagstukken en de consequenties daarvan inzichtelijk te helpen maken.	Platform Ruimte en kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.	€100.000 Cofinanciering: incidenteel gebruik van reguliere MRA-budgetten voor onderzoek en communicatie.
Transitie-campus IJmond (duur: 1 jaar)	Het fundament leggen voor een MRA-Transitiecampus IJmond, zodat deze vanaf 1 juni 2027 zelfstandig als campusecosysteem kan opereren en structureel bijdraagt aan de uitvoering van de MRA-agenda	Directe bijdrage aan ambities 1, 2 en 3 van de MRA-agenda: klimaat & circulair, innovatiekracht, arbeidsmarkt & onderwijs.	MRA-brede samenwerking tussen MKB, industrie, onderwijs (mbo–hbo–LLO), en overheden organiseren en verdiepen.	Gemeente Velsen, Techport (indiener), onderwijsinstellingen en MKB	€115.000 Cofinanciering: Minimaal 30%, door: gemeente Velsen (CDOKE, €100.000-); in-kind van Techport, onderwijsinstellingen en MKB (inzet expertise, faciliteiten en capaciteit).

<p>PFAS-vrije circulaire zorgtextielketens</p> <p>(duur: 2-3 jaar)</p>	<p>Aanjagen van PFAS-vrije circulaire zorgtextielketens in de MRA. Dit project versnelt de ontwikkeling en toepassing van veilige alternatieven door een nieuwe publiek-private samenwerking tussen zorginstellingen, kennisinstellingen en technologische bedrijven</p> <p>Een bestaande verkenning wordt doorontwikkeld naar concrete implementatie en opschaling.</p>	<p>Dit voorstel sluit direct aan bij de MRA Agenda 2025–2028:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Circulaire economie: bijdrage aan 100% circulair in 2050. *Koppeling energie- en grondstoffentransitie * integraal systeemdenken *Innovatie en brede welvaart: versterken van ecosystemen en oplossen maatschappelijke vraagstukken 	<p>Het voorstel onderscheidt zich door: doorbreken van sectorale silo's, toevoegen van technologische bedrijven aan een bestaand zorgconsortium, combineren van onderzoek, toepassing en financiering, expliciet verbinden van circulaire economie en netcongestie-vraagstukken</p>	<p>Het voorstel wordt gedragen door een brede MRA-coalitie:</p> <p>Consortium TRANSFORM (±30 partners), waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> Amsterdam UMC Regionetwerk Duurzame Ziekenhuizen UvA, VU Amsterdam Chemistry Network Gupta Strategists <p>Aanvullend:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gemeente Amsterdam Innovatie-ecosysteem (startups/scale-ups) RIVM Invest-NL 	<p>€150.000</p> <p>Cofinanciering:</p> <ul style="list-style-type: none"> *In-kind bijdragen consortium (onderzoek, pilots, capaciteit) *Cofinanciering in voorbereiding voor NWO Perspectief *Opschalingsfinanciering via Invest-NL <p>Het aanjaagbudget wordt beschouwd als katalysator voor substantiële vervolginanciering.</p>
<p>Naar een meer systematische en structurele inzet op energiebesparing</p>	<p>Het aanjagen van systematische en structurele inzet op energiebesparing bij overheden, bedrijven, instellingen en burgers, om zo onze onafhankelijkheid en weerbaarheid te vergroten, het probleem van netcongestie te verminderen,</p>	<p>Dit initiatief past goed binnen de ambities van de MRA Agenda, vooral ambitie 1, die gaat over klimaat/energie/duurzaamheid, maar ook bij de breed gedeelde ambitie om</p>	<p>Voor dit initiatief wordt voortgebouwd op de samenwerking die al bestaat in het netwerk voor ambitie 1, en op het actienetwerk dat naar aanleiding van de Oekraïne oorlog is opgezet om gasverbruik te verminderen</p>	<p>MRA overheden (gemeenten, provincies, VRA), actienetwerk gas terug, de energieregio's, bedrijven, kennisinstellingen,</p>	<p>€95.000</p> <p>Cofinanciering iig in kind, en waarschijnlijk ook financieel, maar daar zijn nog geen harde toezeggingen op.</p>

<p>(duur fase 1: 9 maanden - jaar)</p>	<p>en bij te dragen aan verschillende ambities uit de MRA agenda.</p> <p>Het doel is om een beweging te mobiliseren, kennis te delen en concreet resultaat op te leveren qua slimmer en minder energie verbruik.</p>	<p>brede welvaart te bevorderen en het probleem van netcongestie te verminderen.</p>	<p>(ActieNetwerk GasTerug). Onderdeel van de activiteit is om ook andere stakeholders als bedrijfsleven, kennisinstellingen, corporaties, etc. te betrekken</p>	<p>corporaties, Rijksoverheid, etc</p>	
<p>Verkenning energiehubs als leidend principe</p> <p>(duur: 15 maanden)</p>	<p>Integrale verkenning starten naar de vraag of energiehubs kunnen functioneren als nieuw organiserend principe voor gebiedsontwikkeling in tijden van netcongestie. De casus vormt hiervoor de proeftuin, met drie samenhangende gebiedsontwikkelingen.</p>	<p>Dit voorstel sluit aan bij meerdere regionale prioriteiten binnen de MRA, in het bijzonder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Woningbouw en versnelling van gebiedsontwikkeling; • Verduurzaming en energietransitie; • Toekomstbestendige werklocaties en economische ontwikkeling; • Slim en zorgvuldig ruimtegebruik; • Regionale samenwerking op complexe systeemvraagstukken. 	<p>Met deze aanvraag beogen zij een verkenning te starten die verder reikt dan een lokale casus. Men wil fungeren als concrete proeftuin voor een vraag die in steeds meer delen van de MRA speelt. De inzet is om te komen tot een nieuw, overdraagbaar en bestuurlijk bruikbaar ontwikkelprincipe dat ook elders binnen de MRA toepasbaar is</p>	<p>Ingediend door gemeente Edam-Volendam, met regiopartners</p> <p>Als gehonoreerd wil men betrekken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemeenten binnen de MRA met vergelijkbare opgaven • Netbeheerder Liander • Betrokken bedrijven en ondernemers (IBEV) • Rabobank • Ontwikkellende partijen in de betrokken gebieden <p>*Kennispartners of adviespartijen op het gebied van energiehubs en energiesystemen</p>	<p>€70.000</p> <p>Totale projectbegroting € 120.000</p> <p>Co-financiering € 50.000 inbreng vanuit Edam-Volendam, IBEV en de Rabobank (Green Deal)</p>

<p>Verbinding kunst, cultuur & toerisme</p> <p>(duur: 9 maanden)</p>	<p>In de stad Amsterdam wordt de kunst tentoongesteld die in de regio is ontstaan. Men wil met dit project de verbinding maken tussen de fysieke plek in de regio waar de schilderijen ontstaan zijn en de kunst in de musea. Denk bv aan een culturele route (fiets / OV / water) of een storytelling-concept op locatie ed.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Koppeling met kunst en cultuur in de hele regio versterken; -Toegankelijkheid van de culturele sector vergroten. -Spreiding van (dag)attracties -Publiekstrekkingen leisure, cultuur en erfgoed als identiteitsversterker in meerkernige regio 	<p>Samenwerking tussen de programma's kunst, cultuur en erfgoed en toerisme. Bij deze samenwerkingen zijn veel MRA overheden betrokken.</p>	<p>MRA AO toerisme en MRA Werkgroep cultuur.</p> <p>Als gehonoreerd heeft men meer samenwerkingspartners op het oog</p>	<p>€40.000</p> <p>In totaal verwacht men in 2026 en 2027 zo'n €105.000,- nodig te hebben. Hiervan kan €65.000,- vanuit het budget van toerisme en kunst & cultuur worden bekostigd.</p>
<p>Wavepool</p> <p>(duur: 6 maanden)</p>	<p>Inzicht krijgen in de mogelijkheden voor de realisatie van een wavepool als (olympische) sportaccommodatie én toeristische trekker in de MRA.</p> <p>Beoogd resultaat: zicht op geschikte locaties, geïnteresseerde gemeenten, marktvoorwaarden, kansen en belemmeringen.</p>	<p>Sport, recreatie, toerisme (spreiding). Misschien ook natuur (waterberging, duurzaamheid), gezond leven en duurzaamheid.</p> <p>Er hebben zich diverse initiatiefnemers gemeld. Met meer regie kunnen we zelf sturen. We kunnen de eerste in NL zijn met een buitenstedelijke wavepool en (olympische) sportfaciliteit.</p>	<p>Beperkte impuls aan verbindingen en nieuwe samenwerkingen.</p>	<p>MRA werkgroep attracties en gemeente Amsterdam (afd. Sport)</p>	<p>€ 25.000.</p> <p>Geen cofinanciering</p>

Compact overzicht financiering

Aanvraag	Bedrag
Atelier 2100	100.000 euro
Transitiecampus IJmond	115.000 euro
PFAS-vrije circulaire zorgtextiel ketens	150.000 euro
Energiebesparing en verlichting netwerkdruk	95.000 euro
Verkenning energiehubs als leidend principe	70.000 euro
Verbinding kunst, cultuur en toerisme	40.000 euro
Wavepool	25.000 euro
Totaal	600.000 euro
Totaal beschikbaar (en resulterende overschrijding)	342.500 euro (overschrijding budget: 275.500 euro)

Advies over de aanvragen

Hieronder volgt per aanvraag een korte ambtelijke beschouwing met aandachtspunten die het Bestuur mee kan nemen in haar afweging.

Atelier 2100

Het voorstel sluit goed aan bij de MRA Agenda en richt zich op een vraagstuk waar nog beperkt inzicht in bestaat: wat is de ruimtelijke impact van onze ambities, hoe verhouden deze zich tot elkaar en wat betekenen zij voor de MRA-gemeenten? Daarnaast heeft het project als doel deelnemers te ondersteunen bij het verkrijgen van beter inzicht hierin, met name gemeenten die hiervoor niet over voldoende ambtelijke capaciteit of expertise beschikken. De aanvraag wordt bestuurlijk ondersteund vanuit het Platform Ruimte.

Transitiecampus IJmond

De transitiecampus IJmond sluit goed aan bij meerdere ambities vanuit de MRA Agenda wanneer het gaat om innovatie, vergroenen van de industrie, het verminderen van arbeidstekorten en de aansluiting tussen de arbeidsmarkt en het onderwijs (met name in de technische sector). Het betreft een uitgebreide aanvraag en kent veel regiopartners. De aanvraag wordt bestuurlijk gesteund vanuit de deelregio IJmond.

PFAS-vrije circulaire zorgtextielketens

Het betreft een goed doordachte aanvraag met een brede coalitie aan betrokken partners. Het thema sluit goed aan bij ambitie 1 uit de MRA Agenda. De aanvraag wordt bestuurlijk ondersteund vanuit de deelregio Amsterdam. Bij de afweging kan het Bestuur meewegen dat het thema circulair in de afgelopen jaren al vaker een bijdrage uit het Aanjaagbudget heeft ontvangen.

Naar een systematische en structurele inzet op energiebesparing

De inzet op dit onderwerp heeft meerdere voordelen, die bovendien goed passen bij de ambities uit de MRA Agenda. Te denken valt aan doelstellingen die we hebben op verminderen van klimaatverandering, bevorderen van brede welvaart, verminderen van netcongestie, het vergroten van onze onafhankelijkheid en weerbaarheid. Ook de aard van de activiteiten (beweging creëren, partijen bij elkaar brengen, kennisdelen, eigenaarschap bij anderen kweken) passen goed bij de rol van de MRA. De aanvraag wordt bestuurlijk gesteund vanuit de deelregio Zuid-Kennemerland en de deelregio Gooi- en Vecht.

Verkenning energiehubs als leidend principe

Sympathieke aanvraag die aansluit bij een actueel probleem: wat kunnen we nog in gebiedsontwikkeling als we last hebben van netcongestie? In die zin kan een lokale / deelregionale testcase bijdragen aan beter zicht op mogelijke oplossingen, die ook elders in de regio actief zijn. Positief ook dat de gemeente Edam-Volendam zelf ook geld investeert. Aanvraag zou verder aan kracht winnen als ook de rest van de deelregio (bijvoorbeeld Zaanstad) actiever aansluit. De aanvraag wordt bestuurlijk gesteund vanuit de deelregio Zaanstreek-Waterland.

Verbinding kunst, cultuur en toerisme

We zien de meerwaarde van een sterkere verbinding tussen cultuur en toerisme, maar deze aanvraag lijkt op dit moment nog wat prematuur. Het zou helpen als het voorstel eerst verder wordt uitgewerkt en concreter wordt gemaakt voordat het wordt ingediend voor het aanjaagbudget. Denk bijvoorbeeld aan een duidelijker uitgewerkt concept dat kan worden vertaald naar een pilot, bij voorkeur schaalbaar voor de rest van de MRA. Een dergelijke uitwerking sluit beter aan bij het beoogde doel van het aanjaagbudget.

Wavepool

Deze aanvraag ligt wel ver vandaan bij de strategische insteek die we voor het aanjaagbudget voor ogen hebben. De activiteit past binnen de ambitie over recreatie en toerisme, maar is ook binnen die ambitie niet van strategische aard. Toekennen van deze aanvraag zou bovendien als risico met zich meebrengen dat andere attractie ontwikkelingen ook aanspraak willen gaan maken op het aanjaagbudget.